

V I Lenin

Valen till Konstituerande församlingen och proletariatets diktatur

I socialistrevolutionärernas samlingsvolym "Ett års rysk revolution. 1917-1918" (Moskva, 1918, Moskva-förlaget Zemlja i volja) finns en ytterst intressant artikel av N V Svjatitskij: "Resultat av valen till Allryska konstituerande församlingen (förord)". Författaren ger sifferuppgifter för 54 av de sammanlagt 79 valkretsarna.

Författarens undersökning omfattar nästan alla guvernement i det europeiska Ryssland och Sibirien. Den omfattar inte guvernementen Olonets, Estland, Kaluga, Bessarabien, Podolsk, Orenburg, Jakutien och Don.

Vi skall först anföra de viktigaste resultat N V Svjatitskij publicerat och därefter behandla de politiska slutsatser, som emanerar ur dessa uppgifter.

I

I de 54 valkretsarna avgavs i november 1917 totalt 36 262 560 röster. Författaren anger siffran 36 257 960, fördelad på sju områden (plus armén och flottan), men summan av de siffror han anger för de enskilda partierna ger just det antal jag nämnt.

Fördelningen på partier är följande: de ryska socialistrevolutionärerna fick 16,5 miljoner röster, och om man lägger till socialistrevolutionärerna från andra nationer (ukrainare, muhammedaner m fl), så blir det 20,9 miljoner, dvs 58 procent.

Mensjevikerna fick 668 064 röster, och om man lägger till de analoga grupperna "folksocialisterna" (312 000), "Jedinstvo" (25 000), kooperatörer (51 000), ukrainska socialdemokrater (95 000), ukrainska socialister (507 000), tyska socialister (44 000) och finska socialister (14 000), blir resultatet 1,7 miljoner.

Bolsjevikerna fick 9 023 963 röster.

Kadeterna fick 1 856 639 röster. Lägger vi till "De självägande lantbrukarnas och jordägarnas förbund" (215 000), "högergrupperna" (292 000), de gammaltroende (73 000), nationalisterna: judar (550 000), muhammedaner (576 000), basjkirer (195 000), letter (67 000), polacker (155 000), kosacker (79 000), tyskar (130 000), vitryssar (12 000) och olika grupper och organisationers listor (418 000), så får vi sammanlagt 4,6 miljoner röster för godsägarnas och bourgeoisins partier.

Socialistrevolutionärerna och mensjevikerna bildade som bekant block under hela revolutionsperioden från februari till oktober 1917. Hela händelseutvecklingen både under denna tid och efteråt har dessutom klart bevisat, att dessa båda partier tillsammans representerar en småborgerlig demokrati, som tror sig vara och kallar sig socialistisk på samma felaktiga sätt som Andra internationalens alla partier.

Om vi sammanfattar de tre huvudgrupperna av partier i valen till konstituerande församlingen får vi följande resultat:

proletariatets parti (bolsjevikerna)	9,02 miljoner	= 25%
de småborgerligt demokratiska partierna (socialistrevolutionärer, mensjeviker m fl)	22,62 "	= 62%
godsägarnas och bourgeoisins partier (kadeter m fl)	4,62 "	= 13%
<i>Summa</i>	36,26 miljoner	= 100%

Låt oss nu anföra de uppgifter som N V Svjatitskij ger för de olika områdena:

Antal avgivna röster i tusental

Områden ¹ (armén särskilt)	Soc. rev (ryska).	%	Bolsjevikerna	%	Kadeterna	%	Summa
Norra området	1140,0	38	1177,2	40	393,0	13	2975,1
Centrala industriområdet	1987,9	38	2305,6	44	550,2	10	5242,5
Volga- och svartjordsområdet	4733,9	70	1115,6	16	267,0	4	6764,3
Västra området	1242,1	43	1282,2	44	48,1	2	2961,0
Ost- och Uralområdet	1547,7	43 (62% % ²)	443,9	12	181,3	5	3583,5
Sibirien	2 094,8	75	273,9	10	87,5	3	2786,7
Ukraina	1 878,1	25 (77% ³)	754,0	10	277,5	4	7581,3
Armén och flottan	1885,1	43	1671,3	38	51,9	1	4363,6

Av dessa uppgifter framgår att bolsjevikerna under valen till konstituerande församlingen var proletariatets parti och att socialistrevolutionärerna var böndernas parti. I rena bondeområden, i storryska områden (Volga- och svartjordsområdet, Sibirien, öst- och Uralområdet) och i Ukraina hade socialistrevolutionärerna 62-77 procent av rösterna. I industricentra hade bolsjevikerna övertikt över socialistrevolutionärerna. Denna övertikt är för lågt tilltagen när N V Svjatitskij anger siffrorna uppdelade på områden, eftersom han sammanför de mest industrialiserade kretsarna med föga eller inte alls industrialiserade kretsar. De uppgifter över guvernement som Svjatitskij anför för socialistrevolutionärernas, bolsjevikernas och kadeternas partier samt för "nationella och andra grupper" visar t ex följande:

I Norra området tycks bolsjevikernas övertikt vara obetydlig: 40 procent mot 38. Men i detta område har ickeindustriella kretsar (guvernementen Archangelsk, Vologda, Novgorod, Pskov), där socialistrevolutionärerna hade övertikt, sammanförts med industrialiserade: huvudstaden Petrograd med 45 procent bolsjeviker (enligt röstetalet) och 16 procent socialistrevolutionärer; guvernementet Petrograd med 50 procent bolsjeviker och 26 procent socialistrevolutionärer; Livland med 72 procent bolsjeviker och 0 procent socialistrevolutionärer.

I Centrala industriområdet hade guvernementet Moskva 56 procent bolsjeviker och 25 procent socialistrevolutionärer; huvudstaden Moskva 50 procent bolsjeviker och 8 procent socialistrevolutionärer; guvernementet Tver 54 procent bolsjeviker och 39 procent socialistrevolu-

¹ Författaren delar ovanligt nog upp Ryssland i områden: *Norra*: guvernementen Archangelsk, Vologda, Petrograd, Novgorod, Pskov, Livland; *Centrala industriområdet*: Vladimir, Kostroma, Moskva, Nizjnij-Novgorod, Rjazan, Tula, Tver, Jaroslavl; *Volga- och svartjordsområdet*: Astrachan, Voronezj, Kursk, Orjol, Penza, Samara, Saratov, Simbirsk, Tambov; *Västra området*: Vitebsk, Minsk, Mogiljov, Smolensk; *Öst-och Uralområdet*: Vjatka, Kazan, Perm, Ufa; *Sibirien*: Tobolsk, Tomsk, Altaj, Jenisej, Irkutsk, Transbajkal, Amur; *Ukraina*: Volynien, Jekaterinoslav, Kiev, Poltava, Taurien, Charkov, Cherson, Tjernigov.

² Siffran inom parentes, 62 proc, får Svjatitskij fram genom att lägga till de muhammedanska och tjuvasjiska socialistrevolutionärerna.

³ Siffran inom parentes, 77 proc, anger jag genom att lägga till de ukrainska socialistrevolutionärerna.

tionärer; guvernementet Vladimir 56 procent bolsjeviker och 32 procent socialistrevolutionärer.

I förbigående kan påpekas hur löjligt talet om att bolsjevikerna haft och har bara en "minoritet" av proletariatet är inför sådana fakta! Och sådant tal får vi höra både från mensjevikerna (668 000 röster, ytterligare 700 000-800 000 med Transkaukasien inräknat, mot bolsjevikernas 9 miljoner) och från socialförrädarna i Andra internationalen.

II

Hur kunde det då ske ett sådant under som att bolsjevikerna, som hade en fjärdedel av rösterna, segrade över de småborgerliga demokraterna, som gick i förbund (koalition) med bourgeoisin och tillsammans med den tog tre fjärdedelar av rösterna?

Ty att nu förneka den faktiska segern, sedan ententen, den globalt mäktiga ententen, i två års tid hjälpt bolsjevismens alla motståndare, är helt enkelt löjligt.

Saken är ju den att det rabiata politiska hatet bland de besegrade, däribland Andra internationalens alla anhängare, gör det omöjligt för dem att på allvar ens ta upp den intressanta historiska och politiska frågan om orsakerna till bolsjevikernas seger. Saken är ju den att det rör sig om ett "under" endast ur de vulgära småborgerliga demokraternas synvinkel, demokrater, vilkas bottendjupa okunnighet och fördomar röjs av denna fråga och svaret på den.

Ur klasskampens och socialismens synvinkel, ur denna av Andra internationalen övergivna synvinkel, är svaret på frågan ovedersägligt.

Bolsjevikerna segrade framför allt därför att de bakom sig hade proletariatets väldiga flertal och just dess mest medvetna, energiska, revolutionära del, det verkliga avantgardet inom denna avancerade klass.

Låt oss se på de båda huvudstäderna, Petrograd och Moskva. Här avgavs totalt 1 765 100 röster till konstituerande församlingen. Därav erhöles:

socialistrevolutionärerna	218 000
bolsjevikerna	837 000
kadeterna	515 400

Hur mycket de småborgerliga demokrater, som kallar sig socialister och socialdemokrater (Tjernov, Martov, Kautsky, Longuet, MacDonald & Co), än må knäböja inför gudinnorna "jämlighet", "allmän rösträtt", "demokrati", "ren demokrati" eller "konsekvent demokrati", försvinner ändå inte det ekonomiska och politiska faktum att stad och land *inte är jämställda*.

Detta faktum är ofrånkomligt under kapitalismen i allmänhet och vid övergången från kapitalism till kommunism i synnerhet.

Staden kan inte vara landsbygdens jämlike. Landsbygden kan under epoks historiska betingelser inte vara stadens jämlike. Det är ofrånkomligt att staden *drar med sig* landsbygden. Landsbygden *följer ofrånkomligen efter* staden. Frågan är bara *vilken klass*, av "stads"klasserna, som förmår dra med sig landsbygden och klarar av denna uppgift, och vilka former detta *stadens ledarskap* antar.

Bolsjevikerna hade i november 1917 proletariatets väldiga flertal med sig. Det med dem bland proletariatet konkurrerande partiet, mensjevikerna, var vid denna tidpunkt helt besegrat (9 miljoner röster mot 1,4, om vi lägger samman 668 000 med Transkaukasien 700 000-800 000). Dessutom hade detta parti besegrats i en femton år lång kamp (1903-17), som hade *stålsatt*, upplyst och organiserat proletariatets avantgarde och ur det *smitt* ett verkligt revolutionärt avantgarde. Och dessutom hade den första revolutionen, 1905, förberett den

fortsatta utvecklingen, *i praktiken* avgjort relationerna mellan de båda partierna och fungerat som generalrepetition för de stora händelserna 1917-19.

De småborgerliga demokrater, som kallar sig Andra internationalens ”socialister”, avfärdar gärna denna ytterst allvarliga historiska fråga med honungslena fraser om nyttan av ”enhet” inom proletariatet. Bakom dessa lina fraser tappar de bort det historiska faktum att *opportunisten hoppade sig* i arbetarrörelsen åren 1871-1914, de glömmer (eller vill inte) *tänka* på orsakerna till opportunistens sammanbrott i augusti 1914, på orsakerna till den internationella socialismens splittring åren 1914-17.

Om inte proletariatets *revolutionära* del grundligt och allsidigt förbereds för att fördriva och undertrycka opportunisten är det absurt att ens tänka på proletariatets diktatur. Ledarna för den ”oavhängiga” tyska socialdemokratin, den franska socialismen osv, som nu vill slingra sig undan genom att i ord erkänna proletariatets diktatur, borde ta denna den ryska revolutionens lärdom ad notam.

Vidare. Med sig hade bolsjevikerna inte bara proletariatets flertal, inte bara proletariatets *revolutionära* avantgarde, stålsatt i lång och hård kamp mot opportunisten. De hade, om ett militärt uttryck tillåts, en mäktig ”slagstyrka” i huvudstäderna.

Att i det avgörande ögonblicket ha ett överväldigande styrkeövertag på den avgörande punkten – denna ”lag” för militära framgångar är också en lag för politisk framgång, särskilt i det förbittrade, sjudande klasskrig som kallas revolution.

Huvudstäderna eller överhuvudtaget de största handels- och industricentra (här i Ryssland sammanföll dessa begrepp, men det gör de inte alltid) avgör i betydande grad ett folks politiska öde, givetvis under förutsättningen att centra får stöd av tillräckliga lokala krafter, krafter på landsbygden, även om detta stöd inte ges omedelbart.

I båda huvudstäderna, i Rysslands båda viktigaste handels- och industricentra hade bolsjevikerna ett överväldigande, avgörande styrkeövertag. Vi hade här nästan *fyra gånger så stora styrkor* som socialistrevolutionärerna. Vi hade här *större styrkor än socialistrevolutionärerna och kadeterna sammantagna*. Våra motståndare var dessutom splittrade, ty kadeternas ”koalition” med socialistrevolutionärerna och mensjevikerna (mensjevikerna hade såväl i Petrograd som i Moskva bara 3 procent av rösterna) var ytterst komprometterad bland de arbetande massorna. Någon som helst verklig enhet mellan socialistrevolutionärerna, mensjevikerna och kadeterna kunde det inte ens vara tal om vid denna tidpunkt.¹ Till och med socialistrevolutionärernas och mensjevikernas ledare, som stod hundra gånger närmare idén om ett block med kadeterna än de socialistrevolutionära och mensjevikiska arbetarna och bönderna gjorde, tänkte som bekant i november 1917 (och köpslog med oss därom) på en koalition med bolsjevikerna *utan* kadeter!

Huvudstäderna vann vi *säkert* i oktober–november 1917 eftersom vi hade en överväldigande styrkeövervikt och de mest grundliga politiska förberedelserna såväl genom de bolsjevikiska ”arméernas” sammandragning, koncentration, utbildning, erfarenhet och stålsättning som genom ”fiendearméernas” upplösning, försvagning, oenighet och demoralisering.

Och eftersom vi hade möjlighet att med ett snabbt, avgörande slag säkert kunna vinna båda huvudstäderna, hela det kapitalistiska statsmaskineriets båda centra (såväl ekonomiskt som politiskt), kunde vi, trots det ursinniga motståndet från byråkratin och ”intelligentsian”, sabotaget osv, med den centrala statsmaktsapparatusens hjälp *i handling bevisa* för de arbetande *icke* proletära massorna att proletariatet var deras enda pålitliga bundsförvant, vän och ledare.

¹ Det är intressant att notera att ovan anförda uppgifter avslöjar att proletariatets parti är enat och sammansvetsat, samtidigt som småbourgeoisins och bourgeoisins partier är ytterst splittrade.

III

Men innan vi går över till denna den viktigaste frågan – frågan om proletarietets förhållande till de ickeproletära arbetande massorna – bör vi ytterligare något uppehålla oss vid *armén*.

Under det imperialistiska kriget absorberade armén hela blomman av folkets krafter, men medan Andra internationalens opportunistiska slödder (inte bara socialchauvinisterna, dvs Scheidemann, Renaudel & Co som direkt gick över på "fosterlandsförsvarets" sida, utan också "centristerna"⁸⁶) i ord och handling befäste arméns underordning under den ledning som utövades av såväl den tyska som den engelsk-franska gruppen av imperialistiska rövare, glömde de verkliga proletära revolutionärerna aldrig vad Marx hade sagt 1870: "Bourgeoisin övar proletariet i vapnets bruk!" Endast de österrikisk-tyska och engelsk-fransk-ryska förrädarna mot socialismen kunde tala om "fosterlandsförsvaret" i ett imperialistiskt krig, dvs ett plundringskrig från båda sidor, medan de proletära revolutionärerna (fr o m augusti 1914) ägnade hela sin uppmärksamhet åt att göra armén revolutionär, att utnyttja den *mot* bourgeoisins imperialistiska rövare, att förvandla det orättvisa rövarkriget mellan de imperialistiska roffarnas båda grupper till ett proletärerernas och de förtryckta arbetande massornas rättvisa och legitima krig i varje land mot den "egna", "nationella" bourgeoisin.

Förrädarna mot socialismen *gjorde* 1914-17 *inga förberedelser* för att utnyttja arméerna mot de imperialistiska regeringarna inom varje nation.

Bolsjevikerna förberedde detta genom hela sin propaganda och agitation, genom hela sitt illegala organisationsarbete ända från augusti 1914. Förrädarna mot socialismen, Scheidemanns och Kautskys gelikar inom alla nationer, försökte naturligtvis undslippa detta med fraser om att den bolsjevikiska agitationen *upplöste* armén, men vi *är stolta* över att vi uppfyllde vår plikt genom att upplösa vår klassfiendes styrkor och beröva *honom* de väpnade arbetar- och bondemassorna *för att bekämpa* utsugarna.

Resultaten av vårt arbete inverkade för övrigt även på röstningen i valen till konstituerande församlingen i november 1917, i vilken (röstningen) även armén i Ryssland deltog.

Här följer de viktigaste resultaten av denna röstning så som N V Svjatitskij anför dem:

Antal röster (i tusental), avgivna i november 1917 vid valen till konstituerande församlingen

Armén och flottan	Soc. rev.	Bolsjevikerna	Kadeterna	Nationella och andra grupper	Summa
Norra fronten	240,0	480,0	?	60,0 ¹	780,0
Västra fronten	180,6	653,4	16,7	125,2	976,0
Sydvästra fronten	402,9	300,1	13,7	290,6	1 007,4
Rumänska fronten	679,4	167,0	21,4	260,7	1128,6
Kaukasiska fronten	360,0	60,0	?	-	20,0
Östersjöflottan	-	(120,0) ²	-	-	(120,0)
Svartahavsflottan	22,2	10,8	-	19,5	52,5
<i>Summa</i>	1885,1	1671,3 + (120,0) 1791,3	51,8 + ?	756,0	4364,5 + (120,0) +?

¹ Vilket parti som fick 19 500 röster från Svartahavsflottan ges inga upplysningar om. De övriga siffrorna i denna kolumn hänför sig tydligen nästan helt till de ukrainska socialisterna, eftersom det valdes 10 ukrainska socialister och 1 socialdemokrat (mensjevik).

² Siffran inom parentes är inte exakt: två bolsjeviker valdes. I genomsnitt beräknar N V Svjatitskij 60 000 röster per mandat. Därför tar jag siffran 120 000. [gäller även övriga inom parentes – i Summa-raden och Summa-kolumnen]

Summan blir: för socialistrevolutionärerna 1 885 100 röster, för bolsjevikerna 1 671 300. Om man till de senare lägger 120 000 (ungefär) från Östersjöflottan, blir det 1 791 300 för bolsjevikerna.

Följaktligen fick bolsjevikerna något färre röster än socialistrevolutionärerna.

Följaktligen var armén redan i oktober-november 1917 till hälften bolsjevikisk.

Härförutan skulle vi inte ha kunnat segra.

Men samtidigt som vi hade nästan hälften av rösterna i armén överhuvudtaget, hade vi en överväldigande övervikt vid de fronter som låg närmast huvudstäderna eller vid dem som överhuvudtaget inte låg alltför långt borta. Om vi bortser från den kaukasiska fronten, så hade bolsjevikerna på det hela taget en övervikt över socialistrevolutionärerna. Och om vi tar norra och västra fronten, så fick bolsjevikerna över en miljon röster mot socialistrevolutionärernas 420 000.

Följaktligen hade bolsjevikerna även i armén redan i november 1917 en politisk ”slagstyrka”, som tillförsäkrade dem en överväldigande övervikt på den avgörande punkten i det avgörande ögonblicket. Något som helst motstånd från arméns sida mot proletariats Oktoberrevolution, mot proletariats erövring av den politiska makten, kunde det inte ens vara tal om, då bolsjevikerna hade en gigantisk övervikt på den norra och den västra fronten, medan de på de övriga fronterna, längre bort från centrum, hade tid och möjlighet att vinna till sig bönderna från det socialistrevolutionära partiet, vilket vi skall tala om längre fram.

IV

På basis av uppgifterna om valen till den konstituerande församlingen har vi studerat de tre förutsättningarna för bolsjevismens seger: 1) överväldigande majoritet bland proletariatet; 2) nästan hälften av armén; 3) överväldigande styrkeövervikt i det avgörande ögonblicket på de avgörande punkterna, nämligen i huvudstäderna och på arméns fronter nära centrum.

Men dessa förutsättningar skulle endast ha kunnat ge en högst kortvarig och osäker seger, om bolsjevikerna inte hade kunnat på sin sida dra över de ickeproletära arbetande massornas flertal, vinna till sig dem från socialistrevolutionärerna och andra småborgerliga partier.

Just detta är det viktigaste.

Och att Andra internationals ”socialister” (läs: småborgerliga demokrater) inte förstår proletariatets diktatur beror främst på att de inte förstår att

statsmakten i händerna på en klass, proletariatet, kan och måste bli ett verktyg för att på proletariatets sida dra över de ickeproletära arbetande massorna, ett verktyg för att vinna till sig dessa massor från bourgeoisin och de småborgerliga partierna.

Fyllda av småborgerliga fördomar har herrarna ”socialister” i Andra internationalen glömt det viktigaste i Marx’ teori om staten och betraktar *statsmakten* som något heligt, som en avgud eller ett resultat av formella röstningar, som det absoluta uttrycket för ”konsekvent demokrati” (eller vad de eljest kallar sådant nonsens). De ser inte statsmakten som helt enkelt ett *verktyg*, som olika klasser kan och måste utnyttja (och förstå att utnyttja) *för sina klasser*.

Bourgeoisin har gjort bruk av statsmakten som ett kapitalistklassens verktyg mot proletariatet, mot alla arbetande människor. Så har det varit även i de mest demokratiska borgerliga republiker. Endast förrädarna mot marxismen har ”glömt” detta.

Proletariatet måste (efter att ha dragit samman tillräckligt starka, politiska och militära, ”slagstyrkor”) stöta bourgeoisin och frånta den statsmakten för att göra bruk av detta verktyg för sina *klassyften*.

Vilka är då proletariatets klassyften?

Att undertrycka bourgeoisins motstånd.

Att ”neutralisera” bönderna och om möjligt vinna dem – i varje fall den arbetande, ickeutsugande delen av dem – över på sin sida.

Att organisera maskinell storproduktion på fabrikerna och med produktionsmedlen överhuvudtaget, vilka exproprierats från bourgeoisin.

Att organisera socialism på kapitalismens ruiner.

* *

Såsom ett hån mot Marx’ teori ”lär” herrarna opportunisterna och bland dem kautskyanerna folket att först måste proletariatet vinna majoritet medels den allmänna rösträtten, sedan erhålla statsmakten på basis av denna majoritets röstning och först därefter, på denna ”konsekventa” (somliga säger: ”rena”) demokratiska grund organisera socialism.

Men vi säger, på grundval av Marx’ teori och den ryska revolutionens erfarenheter:

Proletariatet måste först stöta bourgeoisin och åt sig erövra statsmakten och därefter utnyttja denna statsmakt, dvs proletariatets diktatur, som verktyg för sin klass i syfte att vinna sympatierna hos det arbetande folkets flertal.

* *

På vad sätt kan statsmakten i proletariatets händer bli ett verktyg i dess klasskamp för inflytande över de ickeproletära arbetande massorna? I kampen för att dra dem över på proletariatets sida? För att bryta dem loss från bourgeoisin, vinna till sig dem från den?

För det första uppnår proletariatet detta genom att det inte gör bruk av statsmaktens gamla apparat, utan *krossar* den i bitar, inte lämnar sten på sten kvar av den (trots uppskrämda källborgares tjut och sabotörers hotelser) och skapar en ny statsapparat. Denna nya statsapparat är anpassad till proletariatets diktatur och till dess kamp mot bourgeoisin *om* de ickeproletära arbetande massorna. Denna nya apparat är inte påhittad av någon, utan *växer fram* ur den proletära klasskampen, ur dess tillväxt på bredden och på djupet. Denna nya statsmaktapparat, denna nya typ av statsmakt är *sovjetmakt*.

Efter att ha erövat statsmakten förklarade Rysslands proletariat omedelbart, inom några timmar, den gamla statsapparaten (vilken, såsom Marx påvisade, under århundraden hade anpassats till att tjäna bourgeoisins klassintressen, detta även i den mest demokratiska republik) upplöst och överlämnade *hela makten åt sovjeterna*. Och i sovjeterna släpptes endast de arbetande och utsugna människorna in, medan alla slags utsugare uteslöts.

På så sätt berövar proletariatet genast, i ett slag, omedelbart efter makterövringen, bourgeoisin en *väldig massa* anhängare bland de småborgerliga och ”socialistiska” partierna, eftersom denna massa består av arbetande och utsugna människor som blivit lurade av bourgeoisin (och av dess medjamare Tjernov, Kantsky, Martov & Co) och som, när de *fått sovjetmakt, för första gången* får ett verktyg för massomfattande kamp för sina intressen mot bourgeoisin.

För det andra kan och måste proletariatet genast eller i varje fall mycket snart från bourgeoisin och de småborgerliga demokraterna vinna till sig *”deras” massor*, dvs de massor som följt dem – vinna till sig dem genom *att revolutionärt tillfredsställa deras mest angelägna ekonomiska behov medels en expropriering av godsägarna och bourgeoisin*.

Bourgeoisin *kan inte* göra detta, hur ”stark” statsmakt den än må besitta.

Proletariatet *kan göra* detta redan dagen efter det att det har erövrat makten, ty det har härför både apparaten (sovjeterna) och de ekonomiska medlen (exproprieringen av godsägarna och bourgeoisin).

Just så *vann* Rysslands proletariat till sig *bönderna* från socialistrevolutionärerna och gjorde det bokstavligen *några timmar efter* det att proletariatet hade erövrat statsmakten. Ty några timmar efter segern över bourgeoisin i Petrograd utfärdade det segerrika proletariatet ”dekretet om jorden”, och genom detta dekret *tillgodosåg* det fullständigt och genast, med revolutionär snabbhet, energi och hängivenhet *bondemajoritetens* alla mest trängande ekonomiska behov och exproprierade godsägarna helt och utan kompensation.

För att bevisa för bönderna att proletärererna inte vill köra över dem, inte vill kommendera dem, utan hjälpa dem och vara deras vänner fogade de segerrika bolsjevikerna *inte ett enda eget ord* till ”dekretet om jorden”, utan skrev av det ord för ord från bondeväljarnas krav (de mest revolutionära, naturligtvis) som *socialistrevolutionärerna* hade publicerat i den *socialistrevolutionära* tidningen.

Socialistrevolutionärerna blev rasande, upprörda och förtörnade och skrek att ”bolsjevikerna stulit deras program”, men det blev de bara utskrattade för: just ett skönt parti som man måste besegra och köra ut ur regeringen för att förverkliga allt det revolutionära, allt det som är nyttigt för de arbetande människorna i deras program!

Det är denna dialektik som Andra internationalens förrädare, trögsallar och pedanter aldrig har kunnat förstå: proletariatet kan inte segra utan att vinna över befolkningens flertal på sin sida. Men att reducera detta vinnande till eller göra det beroende av att man får röstmajoritet i val under bourgeoisins herravälde vittnar om hopplös inskränkthet eller helt enkelt om bedrägeri mot arbetarna. För att vinna över befolkningens flertal på sin sida måste proletariatet för det första stöta bourgeoisin och gripa statsmakten; det måste för det andra införa sovjetmakt efter att ha slagit den gamla statsapparaten i bitar, varigenom det genast undergräver bourgeoisins och de småborgerliga kompromissmakarnas dominans, auktoritet och inflytande bland de ickeproletära arbetande massorna. Det måste för det tredje definitivt göra slut på bourgeoisins och de småborgerliga kompromissmakarnas inflytande bland de ickeproletära arbetande massornas flertal genom att revolutionärt tillgodose deras ekonomiska behov *på utsugarnas bekostnad*.

Självfallet ges denna möjlighet endast om den kapitalistiska utvecklingen nått en viss höjd. Utan denna grundförutsättning kan proletariatet varken utvecklas till en särskild klass eller ha framgång i sin långvariga skolning, fostran, utbildning och prövning i kampen under många långa år av strejker, demonstrationer och brännmärkning och fördrivning av opportunisterna. Utan denna grundförutsättning kan centra inte spela den ekonomiska och politiska roll som gör det möjligt för proletariatet att efter deras erövring sätta sig i besittning av statsmakten eller rättare sagt dess livsnerv, dess kärna, dess knutpunkt. Utan denna grundförutsättning kan inte denna släktskap, denna närhet och detta band finnas mellan proletariatets och de ickeproletära arbetande massornas läge, vilka (släktskapen, närheten, bandet) är nödvändiga för att proletariatet skall få inflytande på dessa massor och för att dess inverkan på dem skall bli effektiv.

V

Låt oss gå vidare.

Proletariatet kan erövra statsmakten, upprätta ett sovjetsystem och tillfredsställa de arbetande människornas flertal i ekonomiskt avseende på utsugarnas bekostnad.

Räcker detta för att segra fullständigt och slutgiltigt? Nej.

Endast småborgerliga demokrater, ”socialister” och ”socialdemokrater” såsom deras viktigaste nutida representanter, kan hysa illusionen att de arbetande massorna under kapitalismen är i stånd att uppnå en sådan medvetenhetsgrad, karaktärsstyrka, skarpsynthet och vid politisk synkrets att de har möjlighet att enbart genom röstning eller överhuvudtaget i förväg, utan lång kamperfarenhet avgöra om de skall följa en viss klass eller ett visst parti.

Det är en illusion. Det är en jolmig fabel av pedanter och jolmiga socialister av Kautskys, Longuets och MacDonalds typ.

Kapitalismen vore inte kapitalism, om den inte å ena sidan dömde *massorna* till att vara förtrampade, undertryckta, skrämnda, splittrade (landsbygden!) och okunniga; om den (kapitalismen) inte å andra sidan i bourgeoisins hand lade en gigantisk lögn- och bedrägeriapparat, en apparat för att i massomfattning lura arbetarna och bönderna, göra dem förslöade osv.

Därför är endast proletariatet i stånd att *leda de arbetande människorna* ut ur kapitalismen och fram till kommunismen. Att de småborgerliga eller halvt småborgerliga arbetande massorna i förväg skulle kunna avgöra den ytterst komplicerade politiska frågan om huruvida de skall ”följa arbetarklassen eller bourgeoisin” är inte ens att tänka på. Att de ickeproletära arbetande skikten *vacklar* är ofrånkomligt, det är ofrånkomligt att de har egna *praktiska erfarenheter*, som gör att de kan *jämföra* bourgeoisins ledarskap med proletariatets ledarskap.

Det är just denna omständighet som ständigt förbises av den ”konsekventa demokratin” anhängare, som inbillar sig att ytterst allvarliga politiska frågor kan avgöras genom röstning. Dessa frågor avgörs i själva verket genom *inbördeskrig*, om de är akuta och har tillspetsats genom kamp, och en väldig betydelse i detta krig har de ickeproletära arbetande massornas (böndernas i första hand) *erfarenhet*, deras erfarenhet av att jämföra proletariatets makt med bourgeoisins, väga dem mot varandra.

Valen till konstituerande församlingen i Ryssland i november 1917, jämförda med det tvååriga inbördeskriget 1917-19, är ytterst lärorika i detta avseende.

Se vilka områden som var minst bolsjevikiska. För det första Öst- och Uralområdet och Sibirien: 12 respektive 10 procent av rösterna för bolsjevikerna. För det andra Ukraina: 10 procent av rösterna för bolsjevikerna. Av de övriga områdena visar Storrysslands bondeområde, Volga- och svartjordsområdet, den minsta procenten röster för bolsjevikerna, men även där fick bolsjevikerna 16 procent av rösterna.

Och just i de områden, där procenten bolsjevikiska röster i november 1917 var lägst, finner vi de största framgångarna för de kontrarevolutionära rörelserna, upproren och de kontrarevolutionära krafternas organisation. Just i dessa områden upprätthölls Koltjaks och Denikins välde i månader och åter månader.

Den småborgerliga befolkningens vacklan på sådana ställen, där proletariatets inflytande är minst, framkom särskilt klart i dessa områden:

Först var den för bolsjevikerna, när dessa gav dem jord och de demobiliserade soldaterna förde med sig budskapet om fred. Sedan var den mot bolsjevikerna, när dessa för att främja revolutionens internationella utveckling och bevara revolutionshärden i Ryssland gick med på Brestfreden och därmed ”sårade” de patriotiska känslorna, som är småbourgeoisins djupaste. Särskilt illa tyckte bönderna om proletariatets diktatur på de platser där spannmålsöverskotten var störst, då bolsjevikerna visade att de strängt och eftertryckligt ämnade se till att dessa överskott överlämnades till staten till fasta priser. Bönderna i Ural, Sibirien och Ukraina svängde över till Koltjak och Denikin.

Men erfarenheterna av Koltjaks och Denikins ”demokrati”, som alla pennfäktare i Koltjakien och Denikien väsnades om i varje nummer av vitgardistidningarna, visade sedan bönderna, att fraserna om demokrati och ”konstituerande församling” i själva verket bara var en täckmantel för godsägarnas och kapitalisternas diktatur.

En ny omsvängning till bolsjevismen tar vid: bondeupproren sprider sig i ryggen på Koltjak och Denikin. De röda trupperna hälsas av bönderna som befriare.

Sist och slutligen var det just denna vacklan bland bönderna såsom de viktigaste representerarna för de arbetande småborgerliga massorna som avgjorde sovjetmaktens och Koltjak-Denikinväldets öde. Men detta ”slutligen” föregicks av en ganska långvarig period av hård kamp och plågsamma prövningar, som inte är avslutade i Ryssland efter två år och inte är avslutade i just Sibirien och Ukraina. Och det finns ingen garanti för att de kommer att vara *definitivt* slut inom ännu ett år eller så.

Den ”konsekventa” demokratins anhängare har inte tänkt sig in i betydelsen av detta historiska faktum. De har berättat och fortsätter att berätta barnsagor om att proletariatet under kapitalismen kan ”övertyga” det arbetande folkets flertal och varaktigt vinna över det på sin sida genom röstning. Men verkligheten visar att först en i lång, svår kamp vunnen hård erfarenhet efter en jämförelse mellan proletariatets diktatur och kapitalisternas diktatur *leder* den *vacklande småbourgeoisin* fram till slutsatsen att den förra är bättre än den senare.

Alla socialister, som har studerat marxism och är villiga att ta hänsyn till erfarenheterna av den politiska historien i de framskridna länderna på 1800-talet, erkänner teoretiskt att småbourgeoisins vacklan mellan proletariatet och kapitalistklassen är oundviklig. De ekonomiska rötterna till denna vacklan blottas tydligt av den ekonomiska vetenskapen, vars sanningar Andra internationalens socialister har upprepat miljoner gånger i sina tidningar, flygblad och broschyrer.

Men sådana personer är oförmögna att tillämpa dessa sanningar på den proletära diktaturens särpräglade epok. I *klasskampens* ställe sätter de småborgerligt demokratiska fördomar och illusioner (om ”jämlighet” mellan klasserna, om ”konsekvent” eller ”ren” demokrati, om att avgöra de stora historiska frågorna genom röstning osv). De vill inte inse att proletariatet inte uppger sin klasskamp i och med att det har erövrat statsmakten, utan fortsätter den i annan form och med andra medel. Proletariatets diktatur är proletariatets klasskamp med hjälp av ett sådant verktyg som statsmakten, klasskamp där en av uppgifterna är att genom långvariga erfarenheter, genom en lång rad praktiska exempel demonstrera för de ickeproletära arbetande skikten, att det för dem är fördelaktigare att stå på den proletära diktaturens sida än på den borgerliga diktaturens, och att det inte kan finnas något tredje.

Uppgifterna om valen till konstituerande församlingen i november 1917 ger oss den viktigaste bakgrunden till den bild som inbördeskrigets utveckling visat under de följande två åren.

Huvudkrafterna i detta krig framträdde tydligt *redan* i valen till konstituerande församlingen: vi ser vilken roll den proletära arméns ”slagstyrka” skulle komma att spela, ser de vacklande böndernas roll, ser bourgeoisins roll. ”Kadeterna”, skriver N V Svjatitskij i sin artikel, ”hade störst framgång i samma områden som bolsjevikerna: i Norra området och Centrala industriområdet” (s 116). Det är naturligt att de element, som står mellan proletariatet och bourgeoisin, var svagast i de mest utvecklade kapitalistiska centra. Det är naturligt att klasskampen var hårdast i dessa centra. Just här fanns bourgeoisins huvudkrafter, just här och endast här kunde proletariatet besegra bourgeoisin. Och endast proletariatet kunde besegra den i grunden. Och först efter att ha besegrat den i grunden kunde proletariatet genom att utnyttja ett sådant verktyg som statsmakten slutligen vinna de småborgerliga befolkningsskiktens sympati och stöd.

Rätt brukade och rätt lästa visar oss uppgifterna om valen till konstituerande församlingen gång på gång de grundläggande sanningarna i den marxistiska teorin om klasskampen.

För övrigt visar dessa uppgifter också den nationella frågans roll och betydelse. Ta Ukraina. Skrivaren av dessa rader blev på de senaste konferenserna om den ukrainska frågan av vissa kamrater beskyldd för att omåttligt ha "blåst upp" den nationella frågan i Ukraina. Uppgifterna om valen till konstituerande församlingen visar att de *ukrainska* socialistrevolutionärerna och socialisterna redan i november 1917 fick majoritet (3,4 + 0,5 miljoner röster = 3,9 miljoner av totalt 7,6 miljoner i hela Ukraina mot 1,9 miljoner för de ryska socialistrevolutionärerna) i Ukraina. I armén vid sydvästra och rumänska fronterna fick de ukrainska socialisterna 30 respektive 34 procent av hela röstetalet (jämfört med 40 respektive 59 procent för de ryska socialistrevolutionärerna).

Att i en sådan situation ignorera den nationella frågans betydelse i Ukraina – storryssarna syndar mycket ofta i det avseendet (och judarna nog endast något mindre ofta än storryssarna) – skulle vara ett stort och farligt misstag. Separationen mellan de ryska och de ukrainska socialistrevolutionärerna i Ukraina redan 1917 kan inte vara någon tillfällighet. Och som internationalister är vi skyldiga att, för det första, särskilt energiskt bekämpa den storryska imperialismens och chauvinismens kvarlevor (ibland omedvetna) bland de "ryska" kommunisterna och, för det andra, göra eftergifter just i den nationella frågan såsom relativt oviktig (för en internationalist är frågan om statsgränserna en andra- för att inte säga tionderangsfråga). Viktiga är andra frågor, viktiga är den proletära diktaturens grundläggande intressen, viktiga är intressena av enhet och disciplin i den mot Denikin kämpande Röda armén, viktig är proletariatets ledande roll i förhållande till bönderna; långt mindre viktig är frågan om Ukraina skall vara en separat stat eller inte. Vi får inte bli det minsta förvånade – och inte låta skrämja oss – ens av perspektivet att de ukrainska arbetarna och bönderna kommer att pröva olika system och under loppet av, låt oss säga, några år i praktiken försöka såväl att sammansmälta med RSFSR som att avskilja sig från denna såsom en självständig Ukrainska SSR eller försöka sig på olika former av nära union mellan dem osv etc.

Att i förväg, en gång för alla, försöka avgöra denna fråga "bestämt" och "oåterkalleligt" skulle vara trångsynt; eller rent enfaldigt, ty de ickeproletära arbetande massornas vacklan i en sådan fråga är helt naturlig, rentav oundviklig, men inte alls skrämmande för proletariatet. En proletariatets representant, som verkligen förmår vara internationalist, är skyldig att förhålla sig ytterst varsamt och tolerant till *sådan* vacklan, skyldig att överlåta åt de ickeproletära arbetande massorna *själva* att *övertvinna* denna vacklan genom egen erfarenhet. Ofördragsamma och skoningslösa, oförsonliga och oböjliga måste vi vara i andra, mer fundamentala frågor, vilka jag här ovan redan delvis har pekat på.

VI

En jämförelse mellan valen till konstituerande församlingen i november 1917 och den proletära revolutionens utveckling i Ryssland från oktober 1917 till december 1919 gör det möjligt att dra slutsatser beträffande borgerlig parlamentarism och proletär revolution i varje kapitalistiskt land. Låt oss försöka att i korthet redovisa eller åtminstone skissera de viktigaste av dessa slutsatser.

1. Allmän rösträtt är en mätare på mognaden i olika klassers uppfattning om sina uppgifter. Den visar hur de olika klasserna är *böjda* för att lösa sina uppgifter. Själva *lösandet* av dessa uppgifter åstadkommes inte genom röstning, utan genom klasskamp i alla former, ända fram till inbördeskrig.

2. Andra internationalens socialister och socialdemokrater intar den vulgära småborgerliga demokratins ståndpunkt och delar dess fördom att röstning förmår lösa de fundamentala frågorna i kampen mellan klasserna.

3. Det revolutionära proletariats parti måste delta i det borgerliga parlamentet för att upplysa massorna, vilket uppnås genom valen och kampen mellan partierna i parlamentet. Men att begränsa klasskampen till kampen inom parlamentet eller att se den sistnämnda kampen som den högsta, avgörande, som den som de övriga kampformerna måste underordna sig skulle de facto innebära att gå över till bourgeoisins sida mot proletariatet.

4. Andra internationalens alla representanter och anhängare och alla ledarna för den tyska s k ”oavhängiga” socialdemokratin går faktiskt på detta sätt över på bourgeoisins sida, när de i ord erkänner proletariats diktatur men i handling i sin propaganda försöker intala proletariatet att det först måste uppnå ett formellt uttryck för folkflertalets vilja under kapitalismen (dvs röstmajoritet i det borgerliga parlamentet) för att den politiska makten därefter skall kunna övergå till proletariatet.

Alla på denna premiss baserade ylanden från de tyska ”oavhängiga” socialdemokraterna och liknande ledare för den ruttna socialismen mot ”minoritetens diktatur” o d betyder endast att dessa ledare inte förstår den bourgeoisins diktatur, som de facto härskar även i de mest demokratiska republiker, och inte förstår vilka förutsättningar som krävs för att den skall tillintetgöras genom proletariats klasskamp.

5. Denna oförmåga att förstå består särskilt i följande: de glömmer att de borgerliga partierna i allra högsta grad härskar genom att bedra folkets massor, genom kapitalets förtryck, och härtill kommer dessutom ett självbedrägeri om kapitalismens väsen, ett självbedrägeri som mest utmärker de småborgerliga partierna, vilka vanligen vill ersätta klasskampen med mer eller mindre dolda former av försoning mellan klasserna.

”Låt först, under bevarat privatägande, dvs under bevarande av kapitalets välde och förtryck, folkets flertal uttala sig för proletariats parti – först då kan och måste det ta makten”, säger de småborgerliga demokrater som kallar sig ”socialister” men de facto är bourgeoisins lakejer.

”Låt först det revolutionära proletariatet störta bourgeoisin, tillintetgöra kapitalets förtryck, krossa den borgerliga statsapparaten – då kommer det segerrika proletariatet att snabbt kunna vinna sympati och stöd från de arbetande ickeproletära massornas flertal genom att tillfredsställa dem på utsugarnas bekostnad”, säger vi. Det omvända förhållandet kommer att utgöra ett sällsynt undantag i historien (och vid ett sådant undantag kan bourgeoisin dessutom tillgripa inbördeskrig, såsom Finlands exempel har visat).

6. Eller med andra ord:

”Först skall vi förplikta oss att erkänna principen om jämlikhet eller konsekvent demokrati under det att privatägandet och kapitalets förtryck (dvs faktisk ojämlikhet under formell jämlikhet) bevaras, och på denna grund skall vi verka för ett majoritetsbeslut”, säger bourgeoisin och dess nickedockor, de småborgerliga demokrater som kallar sig socialister och socialdemokrater.

”Först erövrar proletariatet genom sin klasskamp statsmakten och förstör den faktiska ojämlikhetens stöttepelare och grundvalar, och därefter skall proletariatet som besekrat utsugarna dra med sig alla de arbetande massorna fram till *klassernas avskaffande*, dvs till den enda *jämlikhet* som inte är något bedrägeri –den socialistiska”, säger vi.

7. I alla kapitalistiska länder finns, vid sidan av proletariatet eller den del av proletariatet som insett sina revolutionära uppgifter och är i stånd att kämpa för deras uppfyllande, talrika omedvetet proletära, halvproletära, halvt småborgerliga skikt av arbetande massor som följer

bourgeoisin och den borgerliga demokratin (däribland Andra internationalens ”socialister”), eftersom de blivit lurade av den, inte litar på sina egna krafter eller på proletariatets krafter och inte är medvetna om möjligheten att få sina mest angelägna behov tillgodosedda genom att utsugarna exproprieras.

Dessa skikt av arbetande och utsugna människor förser proletariatets avantgarde med bundsförvanter, med vilka det har en stabil folkmajoritet, men vinna dessa bundsförvanter kan proletariatet endast med hjälp av ett sådant redskap som statsmakten, dvs först efter det att bourgeoisin har störtats och dess statsapparat krossats.

8. Proletariatets styrka är i varje kapitalistiskt land ojämförligt större än proletariatets andel i den totala befolkningen. Detta beror på att proletariatet ekonomiskt dominerar hela det kapitalistiska ekonomiska systemets centrum och livsnerv och även på att proletariatet ekonomiskt och politiskt ger uttryck för det väldiga arbetande folkflertalets intressen under kapitalismen.

Proletariatet är därför, även när det utgör en minoritet av befolkningen (eller när proletariatets medvetna och verkligt revolutionära avantgarde utgör en minoritet av befolkningen), i stånd att såväl störta bourgeoisin som därefter på sin sida vinna över många bundsförvanter ur den massa av halvproletärer och småborgare, som aldrig i förväg uttalar sig för proletariatets herravälde och inte förstår detta herraväldes förutsättningar och uppgifter, utan först på grundval av fortsatta egna erfarenheter blir övertygad om att proletariatets diktatur är oundviklig, riktig och lagbunden.

9. Slutligen finns det alltid i varje kapitalistiskt land mycket breda småborgerliga skikt, som ofrånkomligen vacklar mellan kapitalet och arbetet. För att segra måste proletariatet, för det första, välja rätt tidpunkt för det avgörande angreppet mot bourgeoisin och därvid bl a ta med i beräkningen om det råder oenighet mellan bourgeoisin och dess småborgerliga bundsförvanter eller om förbundet mellan dem är instabilt etc. Proletariatet måste, för det andra, efter sin seger utnyttja denna småbourgeoisins vacklan på ett sådant sätt att den neutraliseras, hindras att ställa sig på utsugarnas sida, och förmå att hålla ut en tid *trots dess vacklan* osv etc.

10. En av de oundgängliga förutsättningarna för att proletariatet skall förberedas för sin seger är långvarig, ihärdig och skoningslös kamp mot opportunism, reformism, socialchauvinism och liknande borgerliga inflytelser och strömningar, som är oundvikliga eftersom proletariatet verkar inom en kapitalistisk omgivning. Utan sådan kamp, utan en inledande fullständig seger över opportunismen inom arbetarrörelsen kan det inte ens bli tal om någon proletariatets diktatur. Bolsjevismen skulle inte ha kunnat besegra bourgeoisin 1917-19, om den inte dess förinnan, 1903-17, hade lärt sig att besegra mensjevikerna, dvs opportunisterna, reformisterna, socialchauvinisterna, och skoningslöst driva ut dem ur det proletära avantgardets parti.

Och ett ytterst farligt självbedrägeri – och ibland ett rent bedrägeri mot arbetarna – är det nu när de tyska ”oavhängigas” ledare eller de franska longuetisterna m fl i ord erkänner proletariatets diktatur, samtidigt som de *i handling* fortsätter med den gamla vanliga politiken att göra stora och små eftergifter för opportunismen, försona sig med den och krypa för den borgerliga demokratin (”den konsekventa demokratin” eller ”den rena demokratin” som de brukar säga), den borgerliga parlamentarismens osv fördomar.

Den 16 december 1919

Publicerat i december 1919 i tidskriften *Kommunistitjeskij Internatsional* nr 7 och 8

V I Lenin, *Samlade skrifter*, 5:e ry uppl, b 40, s 1-24